

Dierwaardige veehouderij vraagt samenhang en ruimte in de keten

Inbreng Commissiedebat Dieren in de veehouderij

Kernboodschap

De NZO ondersteunt de ontwikkeling naar een dierwaardige veehouderij en werkt via de *'Routekaart naar een dierwaardiger en toekomstbestendige melkveehouderij'*, die de zuivelsector samen met de Dierenbescherming heeft ontwikkeld, aan concrete stappen in de melkveehouderij. Succesvolle uitvoering vraagt om samenhang tussen drie lagen: de routekaart als inhoudelijk ontwikkelpad, het convenant als kader voor samenwerking en randvoorwaarden, en de AMvB als juridische borging.

Voor de zuivelsector is cruciaal dat deze lagen in de juiste volgorde op elkaar aansluiten: de sector ontwikkelt en beproeft maatregelen in de praktijk, het convenant organiseert samenhang en gezamenlijke verantwoordelijkheid, en de AMvB borgt juridisch de ondergrens. Tegelijk moet er ruimte blijven voor marktconcepten om die ondergrens stap voor stap verder omhoog te trekken.

Juist die ruimte voor marktconcepten is van belang: zij creëren de trekkracht waarmee voorlopers hogere standaarden ontwikkelen en zo de markt als geheel geleidelijk naar een hoger niveau tillen.

Drie politieke vragen

1. Hoe borgt het kabinet dat de AMvB aansluit op de fasering en uitvoerbaarheid van de Routekaart Melkveehouderij?
2. Is het kabinet bereid de AMvB zo vorm te geven dat zij de ondergrens juridisch borgt, terwijl er ruimte blijft voor marktconcepten om hogere standaarden te ontwikkelen en zo de bredere markt als te trekken?
3. Hoe zorgt het kabinet ervoor dat extra investeringen in dierwaardigheid kunnen worden terugverdiend via voldoende marktvraag, passende ketensamenwerking en voldoende bereidheid van afnemers en consumenten om voor deze meerwaarde te betalen, binnen de kaders van het mededingingsrecht?

1. Gefaseerde aanpak via de routekaart

De zuivelsector werkt via de routekaart, die samen met de Dierenbescherming is ontwikkeld, aan concrete stappen naar een dierwaardige en toekomstbestendige

melkveehouderij. Die routekaart is het inhoudelijke ontwikkelpad van de sector en beschrijft een gefaseerde aanpak: eerst praktijkonderzoek en experimenteerruimte, daarna verschillende marktconcepten, vervolgens toepassing in kwaliteitssystemen en pas daarna verankering in wetgeving.

Het convenant ondersteunt die aanpak door samenwerking, randvoorwaarden en gezamenlijke verantwoordelijkheid te organiseren. Het bevat de bouwstenen die nodig zijn om stappen mogelijk te maken, zoals werkprogramma's, pilots, monitoring, randvoorwaarden en markt- en ketenontwikkeling. Daarmee vormt het convenant het verbindende kader waarbinnen de sectorroutekaart kan worden uitgevoerd.

2. AMvB borgt de ondergrens

Voor de NZO is van belang dat de AMvB daarop aansluit. De AMvB bepaalt de concrete afdwingbare normen en borgt daarmee juridisch de ondergrens. Juist daarom moet wetgeving aansluiten op wat in de praktijk voldoende is beproefd en verantwoord kan worden ingevoerd.

Tegelijk moet er ruimte blijven voor marktconcepten om hogere standaarden verder te ontwikkelen. Die marktconcepten zijn van belang omdat zij de trekkracht creëren waarmee voorlopers nieuwe stappen zetten en zo de bredere markt geleidelijk naar een hoger niveau tillen. Als regelgeving vooruitloopt op wat op het erf, in de keten of in de markt nog niet voldoende ontwikkeld is, ontstaat het risico dat investeringen niet renderen en het draagvlak voor verdere stappen onder druk komt te staan.

3. Verdienvermogen via de markt

De beweging naar een dierwaardige veehouderij vraagt om concrete stappen in de praktijk en om investeringen die vaak meerjarig en ingrijpend zijn. Voor melkveehouders en zuivelondernemingen gaat het geregeld om aanpassingen in stallen, management, borging en afzet.

Om die beweging vol te houden, is nodig dat zulke investeringen ook gedragen kunnen worden. Dat vraagt voldoende marktvraag, passende ketensamenwerking en bereidheid van afnemers en consumenten om voor die meerwaarde te betalen, binnen de kaders van het mededingingsrecht.

Die lijn sluit aan bij het convenant, waarin is vastgelegd dat producten moeten worden afgezet tegen een prijs waarmee ondernemers ook bij meerkosten een redelijk inkomen kunnen verwerven en dat markt- en ketenpartijen zich inzetten om meerkosten terug te laten verdienen.

Slot

De NZO ondersteunt de ontwikkeling naar een dierwaardige veehouderij. Daarvoor is nodig dat routekaart, convenant en AMvB goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Alleen dan kan de sector stapsgewijs verbeteren op een manier die uitvoerbaar is op het erf, ruimte laat voor marktontwikkeling en duurzaam kan worden geborgd.

Bijlage 1

